

Ympäristösopimusten yleiset ehdot ja hakeminen

- Maatalousluonnon ja maiseman hoito
- Kosteikon hoito

28.3.2023

HUOM! Diat on tehty tämänhetkisen tiedon perusteella ja asiat voivat joiltain osin muuttua/päivittyä.

Esityksen sisältö

- Yleistä
- Sopimuksen hakeminen
- Hakemuksen jättämisen jälkeen
- Sopimusalueen muu rahoitus
- Sopimuksen pinta-alamuutokset
- Sopimuksesta luopuminen
- Sopimuksen purkaminen ja takaisinperintä

Yleistä

- Sopimukset ovat **viisivuotisia**, sopimusaika alkaa hakuvuonna **1.5.**
  - Sopimus perustuu ELY-keskuksen hyväksymään **hoitosuunnitelmaan**, jota tuenhakija sitoutuu toteuttamaan koko sopimuskauden ajan
  - Vähimmäispinta-ala **0,30 ha**
- Sopimuksen hakija:
  - **Vähintään 18-vuotias**
  - **Viljelijä**
    - Harjoittaa **maataloustoimintaa**: mm. maataloustuotteiden tuottaminen, tuotantoeläinten pito
    - Jos maankäyttölajiltaan luonnonlaitumella tehdään **sopimusehtojen mukaiset hoitotoimet** (laidunnus/niitto), asia on kunnossa myös perustulotuen ja luonnonhaittakorvauksen osalta
  - **Rekisteröity yhdistys**
  - **Tuenhakija, jolla on ollut vuonna 2022 loppuvan kauden vastaava sopimus**
  - **Vesioikeudellinen yhteisö (vain kosteikko)**

Sopimuksen hakeminen

- **Sähköisesti Vipu-palvelussa 15.6.2023 mennessä**
- Liitteet:
  - **Hoitosuunnitelma**
  - **Vuokrasopimus** tai muu **todistus hallinnasta** (voimassa koko sopimuskauden)
  - Yhdistys toimittaa otteen **kokouspöytäkirjasta**
  - Valtakunnallisesti- tai maakunnallisesti arvokkaista kohteista **inventoijan lausunto jos tieto lohkon arvokkuudesta ei löydy Vipupalvelusta**
- Tarkempi ohje sopimuksen hakemiseen Vipu-palvelussa tulee luettavaksi osoitteeseen ruokavirasto.fi/vipu

Hakemuksen jättämisen jälkeen

- ELY-keskuksen sopimuskäsittelijä käsittelee hakemuksen ja tekee **maastokäynnin alueelle** ennen päätöksen tekoa
  - **Pinta-alojen** korjaus oikeaksi (ilmakuva/gps) ja paikkaan sidotut **valokuvat**
  - **Tukikelpoisuusarviointi** ja tukikelvottomien alojen poistaminen
  - **Hylätään tarpeettomia yksivuotisia toimenpiteitä**
  - Tarkistetaan **pysyvän nurmen** vaatimusten täytyminen (maankäyttölaji luonnonlaidun- niitty)
- Ensimmäinen erä voidaan maksaa ennen päätöksen tekoa

Sopimusalueen muu rahoitus

- Hoitosuunnitelma **ei voi sisältää toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea esim. Helmi-rahoitusta**
- Esimerkiksi
  - Jos muulla rahoituksella on tehty aidat → ei makseta sopimuksesta yksivuotista aitauskorvausta
  - Jos aidan tekeminen on kesken 1.5. → ei voida tehdä hoitosopimusta kyseisenä vuonna

Sopimuksen pinta-alamuutokset

- Sopimuksen pinta-ala **voi vähentyä ilman takaisinperintää**, jos
  - Sopimusala **siirretään** toiselle tuenhakijalle ja jos sopimukseen sisältyvä ala ei poistamisen jälkeen laske alle **0,30** hehtaarin vähimmäisalan
  - sopimusehtojen mukaista **hoitoa ei enää jatketa, mutta ala jää kuitenkin tuenhakijan hallintaan**
  - on kyse **ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen** tilanteesta
- Sopimukseen **voi lisätä** vuosittain sopimukseen soveltuvaa alaa
  - jos valtion talousarvion **määrärahatilanne** sen sallii
  - alan lisäämisen on oltava sopimuksen toteuttamisen kannalta **tarkoituksenmukaista**
  - lisäala tarkastetaan **hallinnollisella tarkastuskäynnillä**
  - alan lisäämistä voi hakea **Vipu-palvelussa**

Sopimuksesta luopuminen

- Ympäristösopimuksesta voi luopua **ilman takaisinperintää**, jos:
  - sopimukseen kuuluva ala vähenee sopimuksen **siirtämisen johdosta alle vähimmäismäärän (0,30 ha)**
  - luopumisen syynä on **ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde**. Tuenhakijan on esitettävä ylivoimaisesta esteestä riittävät **todisteet kirjallisesti ELY-keskukseen**. Esim. työkyvyttömyyseläkkeestä lääkärinlausunto
- Jos tuenhakijalla on jäänyt **vuosittainen maksu hakematta**, katsotaan se sopimuksesta luopumiseksi, ja tästä aiheutuu takaisinperintä
- Uutta ympäristösopimusta ei tehdä, jos korvauksen saaja on **kesken sopimuskauden luopunut vastaavasta sopimuksesta** eikä luopumisesta ole kulunut **kahta vuotta**

Sopimuksen purkaminen ja takaisinperintä

- ELY-keskus voi purkaa sopimuksen, jos sopimuksen tehnyt **tuenhakija** tai tuenhakija, jolle sopimus on myöhemmin siirretty, **on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta virheellistä tietoa**
- Sopimus voidaan purkaa, jos sopimuksen kohteena oleva ala **ei täytä korvauksen myöntämisen edellytyksiä** tai, jos sopimuksen haltija **rikkoo sopimusehtoja**
- Jos ympäristösopimus puretaan, sopimuksen perusteella maksettu korvaus on **perittävä takaisin koko sopimuskaudelta**
- **Myöskin, jos tuenhakija estää tarkastuskäynnin voidaan korvaus periä takaisin**

Muista nämä!

- Sopimuskausi alkaa **1.5.** hakuvuonna ja kestää **viisi vuotta**
  - Vuokrasopimus oltava voimassa koko sopimuskauden
- Haku **sähköisesti Vipu-palvelussa** 15.6.2023 mennessä
- **Hoitosuunnitelma ei voi sisältää toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea**
- Jos tuenhakijalla **jättää vuosittaisen maksu hakematta**, katsotaan se sopimuksesta luopumiseksi, ja tästä aiheutuu takaisinperintä
- Ylivoimaisen esteen, poikkeuksellinen olosuhteen tai muun hoitotoimia estävän ongelman ilmaantuessa, on otettava **heti yhteyttä ELY-keskukseen**

Lisätietoa

Maatalousluonnon ja maiseman sekä Kosteikkojen hoitosopimuksesta

Heidi Kotala-Paaluharju

heidi.kotala-paaluharju@ely-keskus.fi

p. 0295 037 006

Ruokaviraston verkkosivut:

www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltoet/maatalousluonnon-ja-maiseman-hoitosopimus/

www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltoet/kosteikkojen-hoitosopimus/